

پیشن‌نویس برنامه راهبردی هوش مصنوعی استان قم

مقدمه

هوش مصنوعی یا به اختصار «هومص» به‌مثابه یک فناوری و یک ابزار نوین می‌تواند بسیاری از عملکردهای حکمرانی را تحت تأثیر قرار داده و فرصتی فراهم آورد تا با سرعت، دقت و کیفیتی بالاتر به انجام رسند. همان‌طور که با رشد فناوری شبکه رایانه‌ای به‌هم‌پیوسته اینترنت و اصطلاحاً فضای مجازی، مفهوم دولت الکترونیک شکل گرفت و تمامی فعالیت‌های اداری را متحول کرد، دولت هوشمند نیز ثمره و محصول رشد هوش مصنوعی در اداره کشور است.

امروزه تقریباً تمامی کشورهای توسعه‌یافته و یا در حال پیشرفت تلاش می‌کنند تا در به‌کارگیری هومص در حکمرانی و اداره سیاسی، فرهنگی و اقتصادی کشور خود پیشتاز باشند و عملکردهای خود را با استفاده از این ابزار نوپا، ولی قدرتمند ارتقا و بهبود بخشند.

هومص از آن رو که توانایی تحلیل حجم زیادی از داده‌ها و اطلاعات را در زمانی بسیار کوتاه دارد و می‌تواند فرآیندهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری را تسریع و تسهیل کند، بهترین دستیار برای یک مدیر و مسئول است؛ در هر سطح و در هر مقیاسی. بنابراین لازم و شایسته است از فرصت‌های فراهم‌آمده توسط این فناوری نوپا بهره ببریم و با مشورت و پشتیبانی کارشناسان خبره هوش مصنوعی مانع خطرات و تهدیدات هومص در آینده شویم.

یکی از مواردی که می‌توان از هومص در رشد و پیشرفت آن بهره برد «مدیریت شهری» است. با به‌کارگیری صحیح این ابزار قادر خواهیم بود یک شهر یا استان را در تمامی ابعاد سیاسی و امنیتی، فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی و صنعتی به‌نحوی مدیریت کنیم تا بهترین خود در عصر حاضر باشد.

چشم‌انداز

با چنین رویکردی که در مقدمه بدان اشاره شد، بدون لحاظ افق زمانی، انتظار داریم استان قم در آینده نزدیک و با استفاده از فناوری هومص چنین تصویری داشته باشد:

قم استانی است نمونه و پیشتاز در بهره‌گیری از فناوری هوش مصنوعی در حل مسائل و چالش‌های اجتماعی که توانسته با احیای هویت شهری و بهترین جانمایی اماکن مذهبی، اداری، آموزشی، تربیتی، امنیتی، هنری و اصناف گوناگون تولیدی و خدماتی، زیست‌بومی امن و مطمئن برای رشد فردی و اجتماعی در ابعاد مادی و معنوی فراهم آورد، به‌گونه‌ای که با افزایش خودکفایی از طریق بهبود کسب و کار، افزایش تولید و کاهش مصرف، به تراز مثبت تجاری دست یابد و الگویی برای سایر استان‌های کشور در استفاده از هوش مصنوعی شود. این استان با فعال‌سازی بیش از پیش نهادهای پژوهشی حوزوی و دانشگاهی خود و جهت‌دهی و همسوسازی این پژوهش‌ها با نیازهای جامعه دینی به‌کمک فناوری هوش مصنوعی، توانسته تأمین‌کننده اصلی راهکارهای محوری اداره نظام اجتماعی در جمهوری اسلامی باشد.

از رهاورد تحلیل چشم‌انداز فوق می‌توانیم اهداف اصلی و محوری که آرمان‌های اصلی مدیریت استان قم را با یاری گرفتن از هوش مصنوعی پیش روی ما قرار می‌دهد در عناوین ذیل خلاصه کنیم:

۱. یافتن بهترین راه‌حل‌ها برای مسائل و چالش‌های اجتماعی در تمامی ابعاد: سیاسی، فرهنگی و اقتصادی
۲. احیای هویت شهری با فراهم آوردن حس امنیت و اطمینان و ثبات در برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات
۳. بازسازی ساختار استان و هر کدام از شهرها و روستاها از طریق اختصاص اهداف منطقه‌ای در تولید کالا و خدمات و جهت‌دهی کسب و کار
۴. تسهیل دسترسی مردم به منابع مورد نیاز و کاهش تردهای شهری و استانی با جانمایی صحیح اماکن سیاسی، فرهنگی و اقتصادی
۵. حل مشکل تردد و دقیق‌تر جاده‌ها، خیابان‌ها و غیرهم‌سطح
۶. کاهش آسیب‌های وضعیت اشتغال کامل و بیکاری
۷. هدفمندسازی تولید کالا و افزایش خودکفایی و کاهش
۸. افزایش صادرات استان به دیگر جهت رشد و شکوفایی اقتصادی استان
۹. رشد فرهنگی و اجتماعی در مسیر دستیابی به کاهش خودخواسته و رضایتمندانه مردم در مصرف به‌هدف مثبت‌سازی تراز بازرگانی و تجاری استان
۱۰. یافتن بهترین شیوه‌های تأمین محل زندگی و محل کار برای تمامی ساکنان استان، در راستای ریشه‌کن شدن مشکل خرید یا اجاره خانه و مغازه
۱۱. مشارکت کامل مردم در مدیریت شهری و تفویض بخشی از اختیارات اداری به محله‌ها، مساجد و مدارس
۱۲. افزایش اعتماد به نفس در ساکنان استان و احساس افتخار از «قمی بودن» با اطلاع‌رسانی هدفمند و مؤثر
۱۳. توسعه و رشد گردشگری مذهبی بر محور حرم حضرت معصومه (س)، بقاع متبرکه امام‌زادگان و سایر اماکن دارای ابعاد معنوی، مبتنی بر تبیین دقیق ریشه‌های تاریخی و دینی استان
۱۴. تبدیل شدن استان قم به یک الگو و نمونه عالی برای برنامه‌ریزی شهری در سایر استان‌ها

اصول و سیاست‌های راهبردی

روشن است که مسئولان و مدیران استان همواره تلاش می‌کنند تا اهداف فوق را تأمین کنند، به بهترین شکل ممکن. اما این نوشتار قصد دارد تا هوش مصنوعی را دستیاری برای تحقق این اهداف نماید، به نحوی که مقیاس تحقق آن‌ها و گستره و وسعت دستیابی به چنین آرمان‌هایی تغییر کرده و به‌طور محسوس و مشخص ارتقا یابد.

در این خصوص بایستی از اصول و سیاست‌هایی تبعیت کرد که نقشی راهبردی در برنامه‌ریزی شهری بر محور هوش مصنوعی دارند.

1. توسعه زیرساخت‌های فنی هومص، از قبیل: دیتاسترها، سخت‌افزارهای قدرتمند GPU، تأمین برق پیوسته، تأمین امنیت فیزیکی داده‌ها، تجهیزات شبکه و ارتباطی سرعت‌بالا
2. تأمین نیروی انسانی متخصص هومص، از طریق: افزایش رشته‌ها و گرایش‌های تخصصی هوش مصنوعی در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های استان، کاهش مهاجرت متخصصان به خارج استان، رشد استقبال جوانان از تحصیل در رشته هومص از طریق ارائه اطلاعات و آگاه‌سازی عمومی
3. حمایت از تأسیس و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه هومص و تخصص‌های مرتبط
4. خرید نرم‌افزارهای تخصصی هومص، الگوریتم‌ها، هستان‌نگاری‌ها و داده‌های حجیم از شرکت‌ها و آزادسازی آن‌ها به عنوان منابع باز برای توسعه سامانه‌های پیشرفته‌تر
5. شفاف‌سازی فرآیندها و روندهای اداری استان با ارائه کامل و دقیق تمامی آمارها، اطلاعات و گزارشات در قالب فرمت‌های رقومی و رایانه‌ای
6. ایجاد یک نهضت بنیادین و فراگیر در استان با محوریت رقومی‌سازی تمامی داده‌ها و بازسازی و حذف فرمت‌های قدیمی نگهداری اطلاعات، مانند: کاغذ، در تمامی ادارات، نهادها و مؤسسات دولتی و خصوصی
7. مقابله با پدیده هومص‌هراسی و رفع ترس اجتماعی از خطرات هوش مصنوعی با تضمین استفاده از نظرات کارشناسان و متخصصان هومص در جلوگیری از تهدیدات این فناوری نوپدید

برنامه‌های راهبردی و بلندمدت

اصول راهبردی فوق‌الذکر باید محور تمامی برنامه‌ریزی‌های مدیریت شهری در استان قم قرار گیرد. یعنی نباید برنامه‌های ما در هیچ مقطعی با این اصول در تعارض و تضاد باشد. بلکه برعکس، در طراحی و تدوین هر برنامه‌ای تلاش کنیم مسیر ما در جهت این راهبردها قرار گیرد و در برگیرنده بیشترین آن‌ها شود. زیرا این اصول جهت اصلی حرکت و پیشرفت مدیریت شهری با استفاده از هومص را برای ما ترسیم می‌کنند و تضمین می‌نمایند که با گذشت زمان به اهداف آرمانی خود نزدیک‌تر شده و چشم‌انداز مطلوب‌مان دست‌یافتنی‌تر گردد.

با این فرض، برنامه‌های ذیل در عناوینی خلاصه و مختصر پیشنهاد می‌گردد. تفصیل هر برنامه نیاز به نگارش طرحی مستقل با ذکر ضرورت‌ها، اهداف، الزامات و محاسبه زمان و هزینه دارد:

۱. **مکان‌یابی استقرار ارکان شهری:** با تعیین قوانین و ضوابط تدوین شده برای نظم‌بخشی معنادار به ارکان شهری برای الگوریتم‌های هوم‌ص، این ابزار می‌تواند محل قرارگیری هر عنصر در فضای شهری را روی نقشه شهر قم مشخص سازد. تمامی مصوبات شهرسازی بر اساس این الگو انجام خواهد شد.

۲. **کشف حداقل هزینه‌ها در طراحی ساختار شهر:** در صورتی‌که اطلاعات موجود در سامانه شهرداری درباره زمین‌های خالی و بهای منطقه‌ای زمین و ساختمان در اختیار هوم‌ص قرار گیرد، چینش ارکان شهری را به‌صورتی پیشنهاد می‌کند، تا ضمن حفظ معناداری، کمترین هزینه را برای ساخت و ساز یا خرید داشته باشد.

۳. **تولید ضوابط ترکیبی در تعیین مکان هر عنصر شهری:** هوم‌ص می‌تواند با ملاحظه نسبت «کارآمدی» با «نقش فرهنگی» بهترین و بالاترین وضعیت تطبیقی بین آن دو را مشخص نماید، وضعیتی که بیشترین کارکرد با تأثیرگذارترین نقش فرهنگی و اجتماعی تلفیق شود. به این ترتیب می‌توان تمامی اماکن فرهنگی، سیاسی و اقتصادی را به شیوه‌ای بهتر جانمایی کرد.

۴. **جمع‌آوری تمامی آمار و ارائه به سامانه هوم‌ص برای یادگیری و ارائه نتایج بهتر:** هوم‌ص می‌تواند پس از ارائه پیشنهاد خود، با دریافت نظرات کارشناسی، الگوهای نظرات را کشف کرده و ذخیره نماید - و اصطلاحاً یاد بگیرد - و در هنگام ارائه نسخه‌های بعدی آن‌ها را در محاسبات لحاظ کند.

۵. **تعیین تکالیف بخشی و نگاشت نهادهای ادارات و سازمان‌های دولتی و خصوصی:** کفایت الگوها را در اختیار هوم‌ص قرار دهیم، تا بتواند تکالیف تمامی نهادهای مؤثر را مشخص و تعیین نماید، زمان‌بندی کند و برنامه اجرایی کامل پروژه‌ها را ارائه دهد.

۶. **تشویق تأثیرگذار نخبگان و مردم به همکاری در اداره استان:** الگوهای تبلیغی و ترویجی را می‌توان با هوم‌ص در قالب پویش‌هایی یکپارچه طراحی کرد، به‌نحوی که بیشترین مشارکت را جلب نماید.

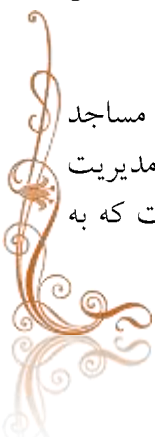
۷. **جمع‌آوری داده‌های حجیم، تحلیل داده‌ها و خلاصه‌سازی:** ایده‌ها و نظرات و همچنین داده‌های آماری و نتایج نظرسنجی‌ها پس از جمع‌آوری با کمک هوم‌ص به‌سرعت قابل تجزیه و تحلیل و تبدیل به گزارش‌های متنی و بصری است.

۸. **ارزشیابی و طراحی شبکه نهادهای اجتماعی:** اطلاعات نهادهای مؤثر در فضای مادی و معنوی جامعه را اگر در اختیار هوم‌ص قرار دهیم، با الگوریتم‌های ارائه شده می‌تواند ارزش و سهم تأثیر هر یک را مشخص کرده و جایگاه آن را در زنجیره و شبکه تولید کالا و ارائه خدمات در تمامی ابعاد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی تعیین کند.

۹. **طراحی الگوهای همکاری اجتماعی با استفاده از تمامی ظرفیت‌های مردمی:** با مشخص شدن تکالیف اجتماعی؛ سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، هوم‌ص می‌تواند الگویی را تولید کند تا تمامی مردم متناسب با توانمندی و جایگاه اجتماعی خود قادر باشند در تحقق این تکالیف مشارکت نمایند.

۱۰. **مدیریت تمامی پروژه‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی:** در مسیر نهادینه شدن هویت مادی و معنوی شهری، هوم‌ص قادر به برنامه‌ریزی و زمان‌بندی تمامی پروژه‌هاست، به‌نحوی که بهینه‌ترین باشد.

۱۱. **تولید نقشه جامع محلات شهری و جانمایی اماکن و مسیرها:** هوم‌ص می‌تواند با در اختیار گرفتن اطلاعات مساجد و با محاسبه خیابان‌های اصلی، بهترین تقسیم‌بندی محله‌ها را حول هر مسجد ارائه دهد. به‌نحوی که بتوان مدیریت شهری را تقسیم کرده و بخشی از اختیارات اداری را به محله‌ها واگذار کرد. مردم هر محله خواهند دانست که به

کدام بخش اداری محلی منتسب هستند و چگونه در کمترین زمان و با کمترین تردد بدون کاغذبازی‌های اداری به نیازهای خود دست یابند.

۱۲. **تقسیم مسائل بر محلات با توجه به تفاوت مشکلات محله‌ها با هم:** با تجمیع مسائل اجتماعی و متناسب با ویژگی‌های هر محله، به کمک هومص می‌توان فهرستی از مسائل هر محله تدوین نموده و در اختیار امام مسجد آن محله قرار داد.

۱۳. **جستار راه‌های حل مسائل و برقراری ارتباط درست کارشناسان با محله‌ها:** تجمیع دیدگاه‌ها و ایده‌های نخبگانی در مواجهه با مسائل، این قابلیت را برای هومص فراهم می‌آورد، تا راه‌حل‌ها را نیز متناسب با مسائل اجتماعی بر محله‌ها تقسیم نموده و تحویل امام مسجد همان محله دهد.

۱۴. **تدوین نقشه علمی؛ مدارس، حوزه‌ها و دانشگاه‌ها در شهر قم:** هومص می‌تواند با گرفتن اطلاعات هر مدرسه، مرکز، پژوهشگاه و مؤسسه حوزوی و همچنین مراکز دانشگاهی و با ملاحظه سوابق محصولات علمی آن‌ها، مشخص کند هر کدام چه سهمی در پایگاه عقلانیت حکمرانی دینی خواهند داشت و بر این اساس، یک نقشه آمایش علمی مبتنی بر تقسیم کار ارائه کند. بدین ترتیب مشخص خواهد شد هر یک چه وظایفی بایستی بر عهده بگیرند.

۱۵. **ایجاد فرصت تضارب آرا و گفتگوهای کارشناسی و شناخت نقاط تضاد و تناقض در نظرات:** برای یافتن بهترین نقاط مباحثه و مناظره و ایجاد بهترین تضارب در آرا و نظرات محققان، هومص می‌تواند میزان تنافر و تخالف دیدگاه‌ها را تحلیل کرده و شدیدترین نقاط برخورد را با دادن امتیاز و رتبه مشخص کند. اولویت‌های گفتگو و مناظره با این روش بهتر تعیین گردیده و انگیزه‌ها برای مشارکت در گفتگوهای نقادانه بیشتر تحریک خواهد شد.

۱۶. **تولید دستاوردهای کارشناسی از مناظرات شهری با تحلیل پاسخ‌ها و تعیین برتری‌ها:** هومص می‌تواند مناظرات و گفتگوها را تحلیل و ارزیابی کرده و امتیاز هر نظر را پس از تضارب معین کند. این امتیاز مشخص می‌سازد برنده مناظره چه کسی بوده است. بر این اساس، سمت بازنده از یک سو انگیزه بیشتری برای شرکت در جلسات بعد و ارائه پاسخ پیدا می‌کند و از سوی دیگر، اطلاعات نقاط شکست نظریه خود را از هومص می‌گیرد، تا بر محور همان بحث‌ها مطالعه و کندوکاو کند.

۱۷. **شناسایی مزیت‌های گردشگری فرهنگی برای رشد توریسم مذهبی:** از مقایسه اطلاعات اماکن مذهبی، خدمات معنوی و صنایع دستی و هنری قم با دیگر شهرها و کشورها، هومص می‌تواند الگوی اولویت‌های صنعت گردشگری قم مبتنی بر ظرفیت‌های هنری را با محوریت ایمان و معنویت تدوین نماید.

۱۸. **طراحی و تدوین زنجیره تأمین هر صنعت و کاهش نیاز به واردات از بیرون استان:** هومص قادر است با در اختیار داشتن ورودی‌ها و خروجی‌های هر صنعت، بهترین روند تأمین مواد اولیه و حتی منابع انسانی را برای هر مرحله از رشد صنایع با موضوعات فعالیت مختلف و متنوع معین کرده و زنجیره هر فعالیت را ترسیم نماید. در این صورت می‌توان نقاط خلأ را شناسایی و صنایع وابسته را تأسیس و راه‌اندازی کرد، تا زنجیره در داخل استان تکمیل شود.

۱۹. **تولید الگوی توزیع مشاغل در سطح استان:** وقتی ضوابط و قوانین مشارکت همه اقشار جامعه با تمامی توانمندی‌ها و تفاوت در تخصص‌ها به هومص داده شود، در مقایسه با مشاغل شهری و فعالیت‌های اجتماعی و ضمن توجه به ظرفیت‌های جمعیتی و محله‌ای، می‌تواند بهترین نحوه تقسیم کار شهری را ارائه کند، به گونه‌ای که سهم مناسبی از آن‌ها در اختیار هر بخش از جامعه قرار گیرد و به شیوه‌ای مناسب بین زنان، مردان، نوجوانان و جوانان تقسیم شود. مثلاً اگر بناست جوانی برای اولین بار مشغول به کار شود، شغل‌هایی مناسب برای او اختصاص داده شود و برای اشتغال زنان - در صورت ضرورت - نیز مشاغلی مناسب با توانمندی آنان در اختیارشان قرار گیرد.

۲۰. **حمایت از گروه‌های حامی و طراحی زنجیره ارتباطی و شبکه همیاران خانواده:** هومص به نحوی تعاملات میان اقسار اجتماعی در محله‌ها را رقم می‌زند تا با کمترین جابه‌جایی شهری و بهترین زمان‌بندی همکاری و ارتباطی کارآمد میان گروه‌های خیریه اجتماعی تشکیل شود و به شبکه همیاران خانواده بدل گردد. این گروه‌ها می‌توانند در قالب سمن یا همان NGO از خانواده‌ها حمایت کنند و مشکلات اجتماعی را در همان محله مرتفع نمایند.

۲۱. **تقسیم سرفصل مسائل بین گروه‌های شبکه همیاران اجتماعی:** بر اساس نیازهای هر محله، هومص مهم‌ترین مسائل را همراه با راه‌حل هر یک، به‌مثابه یک دفترچه راهنما به هر گروه کاری در شبکه همیاران خانواده و خیریه ارائه می‌نماید، تا مبنای کار و فعالیت در هر محله قرار گیرد. بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی، مانند: اعتیاد، سرقت، زورگیری و... در نطفه و پیش از بروز اجتماعی حل خواهد شد.

۲۲. **پیشنهاد الگوهای جامع و همه‌جانبه آموزشی و تربیتی در تمامی مراکز آموزشی:** محاسبه تمامی ابعاد آموزشی و پرورشی یک مدرسه معمولاً دشوار و زمان‌بر است. هومص می‌تواند با ملاحظه ضوابط و قوانینی که برای یک مدرسه ایده‌آل ارائه می‌شود، تمامی راه‌های تجمیع اهداف در مدارس آموزش و پرورش را به‌صورت الگویی همه‌جانبه پیشنهاد دهد، به‌نحوی که با نیازهای اجتماعی و خصوصاً هر محله همسو باشد.

۲۳. **افزایش بهره‌وری پارک‌های علم و فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان:** ارائه خدمات و هزینه بودجه برای گروهی که کمترین بازدهی را داشته باشد بسیار نامیدکننده است. هومص می‌تواند با توجه به مراجعان فراوانی که این قبیل پارک‌ها دارند، سوابق تحصیلی و تجربی و آثار علمی هر فرد یا گروه را بررسی کرده و بهترین‌ها را برای حضور در پارک علم و فناوری معین کند، با این امید که بیشترین راندمان از بودجه‌ها و هزینه‌کردها فراهم گردد.

۲۴. **شبیه‌سازی و ارزیابی ایده‌ها و الگوهای ارائه شده از سوی مردم:** برای تشخیص میزان موفقیت یک ایده و یافتن نقاط شکست، لازم است تا هزینه‌های فراوان شده و نمونه‌ای آزمایشی طراحی و راه‌اندازی شود. معمولاً هم هر ایده مدتی طول می‌کشد تا ناکارآمدی خود را نشان دهد. هم زمان و هم هزینه بسیار کاهش می‌یابد اگر همین آزمایش در نرم‌افزار مبتنی بر هومص طراحی گردد. شبیه‌ساز هومص می‌تواند صدها وضعیت احتمالی را در نظر گرفته و ایده را با توجه به آن‌ها در فضایی مجازی اجرا کند، تا رتبه و امتیاز هر ایده اجتماعی و راه‌حل مسائل را در موفقیت یا شکست با نسبتی از احتمال معین نماید.

۲۵. **تشخیص سهم تأثیر صنایع مختلف در رشد مادی و معنوی:** تعداد بسیار زیاد صنایع و حجم بالای مؤلفه‌ها و شاخص‌های رشد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی، تحلیل ارتباط میان این دو دسته از اطلاعات را دشوار می‌کند. هومص قادر به تسریع در ارتباط‌یابی میان آن‌هاست، در صورتی که داده‌های هر صنعت و هر شاخص به دقت در سامانه‌های مجهز ثبت گردد. بدین ترتیب هومص مشخص می‌کند هر صنعت چه آثار اجتماعی در بر دارد.

۲۶. **تعیین اولویتهای صنایع بر اساس مزیت‌ها:** هومص قادر است با ملاحظه مزیت‌های شهری منشعب از ظرفیت‌های فرهنگی و جغرافیایی، بهترین صنایع را مشخص کند، به‌نحوی که با کمترین هزینه بتوان بیشترین دستاورد و محصول را با آثار مثبت اجتماعی تولید نمود.

۲۷. **ترسیم زنجیره کارگاهی و کارخانه‌ای صنعت در جهت مرتبطسازی با هم:** ورودی‌ها و خروجی‌های هر نوع از فعالیت صنعتی که مشخص شود، حجم بالای این داده‌ها را هومص می‌تواند تحلیل کرده و از میان زنجیره‌های تأمین مواد اولیه و منابع انسانی، بهترین روندها و فرآیندهای تأمین را به هم متصل کند. این زنجیره‌ها در نهایت شبکه‌ای از ارتباطات میان صنایع مختلف را رقم می‌زنند که برای دستیابی به بهترین سبک زندگی استفاده خواهند شد.

۲۸. **نمایش خلأهای خودکفایی و کاهش بیکاری:** هنگامی که شبکه متشکل از زنجیره‌های صنایع در استان قم مشخص

شود، هومص نشان می‌دهد چه بخش‌هایی از صنعت برای تأمین مواد اولیه خود یا منابع انسانی نیازمند خارج استان است. بدین ترتیب می‌توان فرصت‌های شغلی را شناسایی کرد و برنامه‌های آموزشی فنی، حرفه‌ای و مهارتی را به سمت این مشاغل هدایت نمود. این روند منجر به کاهش بیکاری در استان می‌گردد و از مهاجرت به سایر استان‌ها می‌کاهد. از سوی دیگر، با کاهش هزینه‌های حمل و نقل ناشی از مسافت مواد اولیه و منابع انسانی، عملاً از هزینه‌های تولید نیز کاسته خواهد شد.

۲۹. شناسایی و گزارش جرائم اداری از روی الگوی رفتاری: هومص می‌تواند بر اساس گزارشات و آمارهای ناشی از شفاف شدن فرآیندهای کاری تمامی ادارات دولتی و غیردولتی به الگوهای عادی و هنجار دست یابد. سپس در صورت تغییر این الگوهای رفتاری تشخیص دهد تخلفاتی در حال روی دادن است و آن‌ها را به مراجع مربوطه گزارش کند.

۳۰. جانمایی استان قم در کشور و تعیین نقش آن در کنش‌های اجتماعی جمهوری اسلامی: تمامی ظرفیت‌های استان که تجمیع شود و با سامانه‌های هومص در مقایسه با سایر استان‌ها تحلیل گردد، نشان می‌دهد چه تعاملاتی میان استان قم با سایر استان‌های کشور می‌تواند بیشترین مزیت را داشته باشد، در تمام ابعاد: سیاسی، فرهنگی و اقتصادی.

جمع‌بندی

همه موارد فوق و تمامی برنامه‌های راهبردی پیشنهادی فقط نوک کوه یخ است. هوش مصنوعی ابزاری است که عملکردهای ذهن انسان را توسعه می‌دهد. بنابراین قدرت حفظ اطلاعات، یادگیری، تحلیل و مقایسه و سنجش، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری دارد. هومص می‌تواند با سرعت و دقتی بیشتر محاسبه کند، ارزش واقعی مفاهیم و موضوعات را بیابد، محورهای پنهان در تصاویر، متون، فیلم‌ها و صوت‌ها را استخراج کند و در انتها محصولات نوشتاری، صوتی و تصویری و حتی آثار هنری تولید نماید.

استفاده مفید از این ابزار رشد بی‌نظیری در عملکردهای بشری فراهم می‌کند. این توانایی در مدیریت شهری قادر به ایجاد تحولات شایان توجهی است که فقط بخشی از آن در این نوشته مورد توجه قرار گرفته است. در صورت بهره‌مندی از توانایی‌های هومص و اجرای برنامه‌های فوق، به تدریج زوایا و ابعاد دیگری منکشف خواهد شد که توسط کارشناسان هومص تبدیل به طرح و برنامه شده و بحول و قوه الهی به تحقق خواهد رسید، تا استان قم را به منطقه‌ای بی‌نظیر، نه فقط در داخل کشور که به الگویی شهری برای جهان تبدیل نماید.

